

טאנקים מעופפים טילים גרעיניים וג'יפים מעופפים יפעלו במרחב חוץ 15 שנה

לפני כמה שנים פורסם שבועון אמריקאי כתבה שזועזעה את העולם וגרמה לתקרית בינלאומית. היא תיארה את "המלחמה שאין אנו רוצים בה". היה זה תיאור מרתק, אך חסר השיבות מדעית. כי מחברי הכתיבה לא התמצאו במיוחד בשטח התפתחות הנשק.

התיאור הניתן בעמודים אלה שונה במהותו. זוהי תמצית מחקר המעמיק של רוברט א. בריג, סגן-אלוף של גייסות השריון, קצין קרבי מעולה שהפך משקוף מטעם משרד-הבטחון האמריקאי, שימש כמקשר עם הצבא הסובייטי והשתתף בניסויים האטומיים האמריקאיים. מחקר זה נושא גושפנקה כמעט-רשמית של צבא ארצות-הברית.

בריו מצא לנכון להזכיר את מחקרו בתאור של מלחמה דמויונית, שתפרוץ בשנת 1974 בין המחנה הסובייטי-מיני למחנה המערבי (כשר רק שוייץ ומצרים ניטראליות). אולם תאור זה אינו מטרה בעיניו, אלא רק אמצעי — רקע, המאפשר לו לתאר בצורה מעשית יותר את הטכניקה הצבאית ואת סוגי-הנשק שיחיו קיימים, כמוצופה, בעוד 15 שנה.

ביקר שהצד הפוליטי של התאור הדמיוני מושפע, כמוכח מהשקפתו הפוליטית של בריג האמריקאי ואינו חשוב, הרי הצד הצבאי-מדעי של התאור ממוסד ביותר. כל כלי-הנשק המופיעים בתאור זה קיימים כבר עתה — בשלבים שונים של תוכנון והכנה, כדגמים הטעונים שיבול או כדוגמות פרימיטיביות המראות את הדרך לעתיד. למחקר המקורי צירף בריג מוסמכים רבים המוכיחים באיזה שוב נמצא כל נשק עתה, ובאיזה כיוון מתנהלת עבודת השיכלול.

"העולם הזה" מפרסם תמצית של מחקר זה, בתוספת ציוריו של בריג עצמו, מתוך תקווה כי הדבר יעזור לקורא — החייל והאזרח — לעדכן את ידיעותיו בשטח חיוני זה. בשעה שניקמה כרושצ'וב מדבר על "כלי-הנשק הרשום שקשה להעלותם אף בדמיון" הנמצאים בתיקי הממי"איים והמתכננים בכרית-המועצות, דרושה אינפורמציה זו כדי להבין את התמורות הפוליטיות ואת מעשי ראשי-המעצמות, הפועלים על-פי עזת יועציהם הצבאיים.

אף כי חלק מן הגיוונים של מחקר זה חלים מטבעם רק על מאבק כדעולמי, הרי חלק אחר יחול גם על מאבק מרחבי. כלי הנשק, הטכניקות הצבאיות והתפיסות האיסטרטגיות המתוארים במחקר יחדיו לפחות בחלקם גם למרחב, ידריכו את צה"ל ואת צבאות ערב — אם לא יוצר עד שנת 1974 מצב של אחדות מרחבית, שימנע מראש אפשרות של מלחמה ישראלית-ערבית נוספת, בה יופעלו כלי-הנשק אלה.

המלחמה ה-1974

ה טיל המיזמי הראשון נורה בסיביר, 29 דקות אחרי חצות, בראש השנה 1974, לעבר שיקאגו. שלושה טילים אחרים כחגו לעבר ניו-יורק, דטרויט ופיטסבורג.

דקה אחת אחרי כן שרק הצופר במפקדת האזהרה האחורית בניו-מכסיקו. הוא הופעל אוטומטית על-ידי לחוץ אמריקאי. היה זה אחד ממאות לחינים שנעו במסלולם מסביב לכדור-הארץ באותו זמן — חלקם לשם פיקוח על מזג-האוויר, אחרים לשם צילום מבנים וכבישים והעברת התמונות באמצעות טלביזיה לשרותי המודיעין, אחרים לשם קליטתם והעברתם של שדורי אלחוט. ואילו לחוץ שהפעיל את האזעקה האוטומטית נועד לגלות באמצעות קרניים אינפרא-אדומות וראזאר את התפיצות השיגור של טיל בינויבשתי, אח עקבות-האש שלו ואת כיוונו.

שלושה מן הטילים הסובייטיים לא הגיעו על מטרותיהם. הרביעי השמיד את שיקאגו. כי סמל אמריקאי אחד היסס כאשר שמע באוזניות קובעו את הצריחה: "זוהי מלחמה! היכון ליריה! ירה!" היה מותר לו להסס רק ארבע שניות. הוא היסס 11 שניות. במלחמה של 1974, שבע שניות היו ההבדל בין חיים ומות למיליונים.

שלושה הטילים האחרים הושמדו באחיר על-ידי טילים נגדיים. הלחץ שהבחין בשיגור הטילים הסובייטיים העביר אוטומטית למוח אלקטרוני אמריקאי את כיוון הטילים ומהירותם, יחד עם כל נתוני מזג-האוויר. תוך אלפיות של שניות תורגמו נתונים אלה להנחות לטילי-הנגד. אלה המריאו לקראת הטילים המיזמיים, פגשו בדרכס והשמידו.

שעות מעטות לאחר-מכן חדלו הכרעים של ארצות-הברית להיות מאוכלסים. חתולים וככלבים שיחקו ברחובותיהם הריקים. האומה האמריקאית הפכה לאומה על גלגלים. כי עוד בראשית שנות ה-60 החליט הקונגרס האמריקאי כי אין טעם לרדת למקלטים במלחמת-המימן, וכי תחת זאת תתפור אוכלוסית הכרעים ברחבי השטח. רשת אדירים של כבישים הוקמה כדי לאפשר פיזור-יבוק כזה. אורחיי אמריקה שמעו את המשך המלחמה במקלטי מכוניותיהם.

הם שמעו כי הצבא האמריקאי שיגר שמונה טילי מימן. ארבעה מהם השמידו ארבע ערים סובייטיות. ארבעה אחרים נועדו להשמיד ארבעה בסיסי-שיגור של טילים בינויבשתיים. כי בעבודה סבלנית של שנים הצליחו לחיני-הרגול האמריקאים לגלות חלק מן המתקנים האלה, על אף היותם מוסתים לחלוטין. כי כל כביש חדש, כל מבנה חשוב, ביבשת איראסיה צולם פעמים בלתי-ספורות.

שלב ההשמדה הטוטאלית ההדדית נסתיים במהרה. נשיא ארצות-הברית הודיע כי ממשלתו לא תפציץ ערים סובייטיות ללא הבחנה, אלא תענה בתגמול מודרג: עיר סובייטית תמורת עיר אמריקאית. כתוצאה מכך חזרה האוכלוסיה הסובייטית באופן פרטיזני לעריה הריקות. הפיקוד הסובייטי הודיע כי גם הוא יימנע מהשמדת ערים, ימשיך במלחמה "באמצעים אחרים".

(הנחתו של בריג היא שההשמדה הטוטאלית תיפסק אחרי ששני הצדדים יגעו למסקנה כי התקפת-האפתעה הראשונה לא הכריעה את המלחמה. במקרה זה יביא המשך מלחמת-הטילים רג רג להשמדת הודית, ללא תועלת צבאית. מאותו רגע תעבור המלחמה לאפיק מסורתי יותר — התנגשות הצבאות. אלא שאלה יהיו צבאות מסוג חדש.)

שני הצדדים היו מוכנים למצב זה, כי בניגוד להשערות קודמות, לא סמך איש על הטיל המיזמי הבינויבשתי כעל הגורם המכריע היחיד. הם ידעו כי אחרי שיגור הברק המיזמי,

תימשך המלחמה בדרך הישנה של התנגשות צבאות. אולם תהיה זאת התנגשות מסוג חדש. המימד הקובע בה יהיה המימד השלישי.

התקפה תלת-אימדיית

ב סים הטילים הסובייטי התכוון למנותח-הלילה. עמוק בנבכי הארמה בודק אלוף הפיקוד את הרויחים היומיים, חיילים שתו חדקה בבאר. הם לא ידעו כי במרתק של 1500 קילומטרים מהם התכופפו חיילים אמריקאיים על תצלומים של בסיסים — תצלומי אוויר שצולמו יום לפני כן על-ידי לחיני-צילום.

האמריקאים ישבו במטוסי-תובלה אטומיים ענקיים. הם התכוננו להיכנס לכלי-הסיס מזורמים. שהיו חבוים בבטן מטוסי-התובלה. מטוסי-תובלה אחד של אוגדת-זברה, למשל, הוביל 170 אנשים ו-12 הליקופטרים. כל הליקופטר נשא 15 איש. חיילים אלה דמו לצנחנים של מלחמות עברו — אולם צנחנים אלה לא ירדו על היעד. הם יצאו בהליקופטרים מתוך בטן מטוסי-התובלה במרחק רב מן היעד — כך שמטוסי-התובלה לא היו צריכים להיתקל באש אנטי-מטוסי (קרי: טילים נגד מטוסים). 1800 ההילקופטרים 22 אלף האיש של אוגדת-זברה, לא ירדו על הבסיס הסובייטי מלמעלה. הם יצאו ממטוסי-התובלה במאות מקומות מפוזרים. משם טסו ההליקופטרים לעבר היעד מכל הכיוונים, בגובה נמוך ביותר, מעל לצמרות העצים.

הבסיס היה מוססה היטב בעצים. הוא היה מוססה יותר מדי טוב. לחיני-הריגול ואנשי המודיעין שניתחו את התמונות, שמו בשעתו לב לריבוי הפתאומי של העצים והצמחים במקום זה. והדבר הביא לגילוי הבסיס.

הבסיס הסובייטי היה מוגן היטב. רשת אדירה של מכשירים אלקטרוניים נועדה להזהיר מפני כל סכנה. היתה לו רק חולשה אחת: היא לא יכלה להבחין בעוד מועד בהתקפה נמוכה, שגלשה כמעט על פני הקרקע.

הקרב הראשון נסתיים עוד לפני שהבסיס הבחין בכלל שהוא מותקף. המתקיפים קפצו מן ההליקופטרים והשמידו כהרף עין את הזקיפים המעטים ששמרו על המתקן על פני הקרקע. הם עשו זאת באמצעות רובי-מחטים שלא היה צורך לכוון אחת. די היה לירות בהם מן המותן בכיוון הכללי של האוייב. היריה פיזרה בכיוון זה רבבות מחטים קטנטנים. חילי שנפצע על-ידי אלפי מחטים כאלה מת מהלם.

אולם החיילים שחדרו לבסיס התגורקעו עצמו נבלעו בו. הם נתקלו במבוך של מסדרונות ומבוכים. דלתות-פלדה נסגרו לפניהם. המפקד הסובייטי, שעקב אחרי התקדמותם באמצעות מכשירים אלקטרוניים, הפעיל נגדם מקלעי-מחטים מותקנים בקירות. האמריקאים אמנם לבשו שריונות-פלאסטיים, אך רגליהם ורועותיהם לא היו מוגנות. הם מתו מהלם. המפקד האמריקאי ציחה לשוון גאז מדמיע לתוך צינורות האיוורור. לשוא. הסובייטים פשוט לבשו את מסכות-הגאז שלהם. אלה היו מצוידים במיתקן סודי, שאיפשר לחייל להתקיים ממוזן נוזלי מבלי להוריד את המסכה. כך יכול היה לחיות ימים ארוכים בגאז. המפקד האמריקאי הרגיש כי הזמן עובר — ובמלחמה זו כל רגע קבוע. הוא נתן את הפקודה להיסוג מתוך הבסיס. דלתות-פלדה נסגרו הרמטית — פרט לחריצים הדקים בין